

Izhaja:
vsak ponedeljek in četrtek
popoldne.
Stane za celo leto 15 L.
" pol leta 8 "
" četrt " 4 "
Za inozemstvo celo leto
35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se ne
moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 69

V Gorici, v četrtek 4. septembra 1924.

Leto VII.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovoru
in se plačajo v naprej.
List tedaj naročijo
»GORIŠKA STRAŽA«
v Gorici
vredn. 18.
Opomba: Uredništvo:
ulica Mladet 5.
— (prej štampa) —

Vlada bo umaknila razlastitveni odlok.

»Vojno ministrstvo se je odločilo, da ustavi izvrševanje razlastitvenega odloka. Pripravilo bo nov odlok, ki bo uredil lastninski položaj nepremičnin v vseh obmejnih pokrajinah.«

Ta vest bo zelo razveselila naše ljudstvo. Odstranjen bo odlok, ki je razburil vso našo deželo do zadnje koče.

Odločni boj proti razlastitvenemu odloku je započel poslanec dr. Besednjak. Vložil je na vsa ministrstva, ki so podpisala odlok, interpelacijo, ki je vzbudila po svoji stvarnosti, temeljitosti in odločnosti v vsej javnosti veliko pozornost. Interpelacija poslanca Besednjaka je prozvala v našem ljudstvu na mah občutek, da gre v tem slučaju za velike dobrine vseh Slovanov v Italiji. Interpelacija je dokazala protustavnost, nezakonitost in ogromno škodljivost izjemnega odloka za nove pokrajine. Iz interpelacije smo spoznali, da so bili Slovani in Nemci stavljeni pod izredno kontrolo prefektov in vojaškega oblastva.

V interpelaciji je poslanec Besednjak prvi zahteval, da naj vlada odstrani odlok, ki žali čast in ugled Italije in ki nasprotuje temeljnim postavam države.

Goriška Straža v borbi za interese našega ljudstva.

Poslanca Besednjaka je podprla v težkem boju »Gor. Straža«, ki je prva med vsemi listi jasno in razumljivo pojasnila dalekosežnost usodnega odloka. Naš list se ni ustrašil postaviti svojega obstoja v nevarnost. Ni se ustrašil pred velikimi žrtvami, ki so mu jih povzročile tri zaplenitve. In ljudstvo je spoznalo, da morajo biti na tehnični veliki interesi slovanske narodne manjšine, če se »Gor. Straža« tako ogorčeno bori proti novemu odloku.

Združeni v boju.

Kakor mi, tako so tudi Nemci nabeli vse sile, da bi se odstranil krivični odlok. Njihovi poslanci so vložili dolgo spomenico na pristojna ministrstva. Skupno z našimi poslanci so nevstrašeno nastopili tudi proti odloku pri vseh merodajnih ministrstvih v Rimu. Borbi Slovanov in Nemcev so se pozneje pridružili tudi italijanski časopisi in tržaški ter istrski odvetniki. Vlada je končno morala uvideti, da je odlok krivičen in škodljiv.

Izdan bo nov odlok.

Vsled razlastitvenega odloka bi naša zemljišča in naše hiše zelo izgubile na svoji vrednosti. Italijanski državljani v novih pokrajinah so že enkrat izgubili 40 odstotkov svojega premoženja pri zamenjavi denarja. Nezastižano bi bilo, da bi morali vsled odloka izgubiti novih 50 odstotkov. Padec vrednosti na nepremičninah bi povzročil celo revolucijo pri zemljoknjižnem kreditu. Posledica odloka bi bil popoln zastoj industrije, trgovine in vsake gospodarske izmenjave. Pravna nesigurnost bi bila taka, da bi ne vedeli, kdo je gospodar in lastnik nepremičnine.

Gospodarji naše zemlje bi bili pretekti in vojaško oblastvo. Zemlja in naše ljudstvo bi bila pod stalnim policijskim nadzorstvom.

Rešilna misel.

To je bil razlastitveni odlok. Vlada obljublja, da bo izdala nov odlok, ki bo uredil lastninski položaj nepremičnin v vseh obmejnih pokrajinah. Upamo, da bo ta odlok v soglasju s temeljnimi ustavnimi pravicami: za-

sebne lastnine in državljske, osebnostne svobode. Pričakujemo, da bo vlada v novem odloku odstranila vse krivice in nevarnosti starega odloka, ki smo jih zgoraj še enkrat vtisnili našemu ljudstvu v trajen spomin. Vlada naj ima pri sestavi novega odloka pred očmi stalno samo eno misel:

V isti državi mora veljati za vse državljane brez razlike na narodnost in pokrajino ista pravica. J. B.

Kaj se godi po svetu?

Če je treba, homo ubijali.

Posebno veliko ogorčenje so zbudile v teh dneh izjave podpredsednika poslanske zbornice Franca Giunte. V svojem tedniku »Militia« piše tržaški poslanec:

»Če je potrebno, da pride še večji vihar, da se končno razjasni nebo domovine, naj le pride. Našel nas bo na nogah. Toda če nas ne plaši misel, da bi morali umreti, je jasno, da nas ne plaši tudi misel, da bi morali moriti. To je bila naša stara zapoved, to je geslo bodočnosti.«

Take izjave v ustih podpredsednika zbornice in nekdanjega tajnika fašistovske stranke so napravile globok vtis na vso nefašistovsko javnost. »Da bruh gospod Giunta iz sebe žalije in bedarije« — pravi Mondo — »je popolnoma naravno in nihče se ne bo temu čudil. Toda ker spada mož med tiste ljudi, ki se le delajo, da so norci, mislimo, da zasleduje gotovo kako svojo korist, ako je začel zopet tuliti in ropotati. Zakaj gre vendar, mili bože? Ali je morda proces Forni, ki moti spanje podpredsednika zbornice?« Poslanca Forni so namreč — kakor znano — za časa volilne borbe napadli fašisti v Milanu in ga hoteli umoriti. Forni je vložil po volitvah proti Giunti tožbo, v kateri trdi, da je bil Giunta tisti, ki je izdal ukaz umora. Sedaj hoče baje Giunta, da bi prišlo v Italijo do krvavih spopadov z opozicijo, da bi se proces Forni v splošni zmešnjavi zadušil. Tako piše in namiguje časopisje opozicije. Naj bo temu kakor hoče, eno je jasno: nasilna pisava podpredsednika parlamenta draži in razburja predvsem liberalce. Oni hočejo mir. Giunta napoveduje vojno, oni želijo, da bi vladal v državi zakon, Giunta označuje nova nasilstva. Kar želi Giunta je v kričnem nasprotju s programom liberalcev in zato je jasno, da se zavezniški puntajo.

Slama za črne srajce.

Preteklo nedeljo se je podal Mussolini med rudarje v Monte Amiata in imel važen politični govor. Vsa javnost, posebno pa liberalci so napeto pričakovali, kaj poreče načelnik vlade. Upali so, da bodo njegove besede pomirile liberalne bojazni in skrbi ter obnovili prijateljstvo s fašisti. Toda kakor čitamo v liberalnem časopisu, so ostali gospodje zavezniški od govora silno nezadovoljni in njihove skrbi so se še bolj povečale.

»Vas zagotavljamo, — je rekel Mussolini rudarjem — da je vpitje nasprotnikov sitno, toda popolnoma neškodljivo. Celokupna opozicija je brez vsake moči. Oni dan pa, ko bi

opozicija opustila sitno vpitje in prešla k dejanjem, bi naredili iz nje slamo, na kateri bi taborile črne srajce. S tem nočem zavijetiti po našem ljubljnem polotoku baklje meščanske vojne in nemira. Nikakor ne!»

Spori se ostrijo.

Kako nezadovoljni so liberalni zavezniški s temi izjavami Mussolinija, kaže jasno pisava »Giornale d'Italia«, ki je glasilo Salandre: »Mi smo mislili, da je gospod Mussolini opazil nevarni položaj osamljenosti, v katero so ga pognale njegove zadnje politične poteze, in zato smo pričakovali, da bo šel do dna in se prebil iz svoje osamljenosti, ter se združil zopet z liberalnimi zavezniki.« To pa se ni zgodilo. Mussolini je s svojim zadnjim govorom položaj poslabšal in zato pravi »Giornale d'Italia«:

»Treba je ugotoviti, da zgublja iz dneva v dan na ugledu med ljudstvom, ker se zdi, da ni oni, ki gospoduje, ampak da drugi njemu gospodujejo.«

Te besede liberalnih zaveznikov so silno značilne in ostre kakor še nikoli. Vedno bolj jasno postaja, da je prelom z liberalci neizbežen in da se bliža z naglimi koraki.

Še hujša in ostrejša je seveda pisava opozicije, ki je planila srdito na izjave Mussolinija.

»Mondo« piše: Gospod Mussolini je v svojem govoru v Monte Amiata poudaril, da je pripravljen oditi, ko se ga narod utruje in da ne bo zaloputnil duri za seboj. »Vprašamo: kako bo gospod Mussolini ugotovil, da se ga je narod utrudil? Mi smo na primer mnenja, da se je narod utrudil njega in njegove stranke. On je seveda nasprotnega prepričanja. Toda pravico imamo vendarle zahtevati od gospoda Mussolinija, da nam pove, pod kakšnimi pogoji bi on s svojega stališča smatral za potrebno, da zapusti vlado.«

»Popolo«, glasilo Ljudske stranke, pa piše:

»Razumemo dobro vse težave gospoda Mussolinija in razumemo njegov trud, da bi Matteottijev proces ne postal proces proti fašizmu, ki bi ga likvidiral politično, kakor ga je moralno.«

In kdor bi hotel spremeniti opozicionalce, ki so živi ljudje, v slamo za črne srajce, bi po našem ne imel sreče, zakaj tega bi ne dovolil mož, ki je prisegel, da bo spoštoval zakone, obvezal tudi druge, da spoštujejo postave države.«

List namiguje tukaj med vrsticami na kralja.

Pomislimo nadalje — pravi list — kakšen ugled bi uživala v inozemstvu vlada, ki je spremenila svoje nasprotnike v slamo...

Bivši bojovníki pri kralju.

Da opozicija hrupno protestira in napada Mussolinija, je razumljivo in ni tolike važnosti za vlado. Bolj kočljivo in resno pa je za fašizem, kako se zadržijo bivši bojovníki. Poročali smo že svoj čas o zborovanju bojovníkov v mestu Assisi. Mussolini je tedaj izjavil, da je vladal na zborovanju bojovníkov protifašistovski duh, katerega ostro obsoja. Resolucija, ki se je sklenila v Assisi, da mu prav nič ne ugaja.

Te dni so se pa predstavili kralju zastopniki bojnikov in mu predložili resolucijo, sklenjeno v Assisi. Kakor piše časopisje, je kralj odposlanstvo prijazno sprejel in ni le vzel resolucije v vednost, ampak je pohvalil idejo resolucije in jo sprejel za svojo.

Politični položaj se torej res zamotava in se čimdalje bolj zapleta.

To se vidi povsod, kamor človek pogleda, in ni treba mnogo bistrovidnosti, da to ugotoviš.

Med drugim služi v dokaz tudi to, da prehajajo tudi različni fašistovski poslanci v opozicijo.

Sem Benelli in D'Annunzio.

Član fašistovskega vodstva Ponzio di San Sebastiano, odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo, in poslanec Viola, ki je tudi član vodstva in odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo, sta se postavila na stran bivših bojnikov in zagovarjata odločno resolucijo iz Assisi. Vsak trenotek je treba pričakovati, da ju fašistovska stranka izključi iz svoje srede, kar bo vladno večino gotovo oslabilo.

Ravnatoko se je ločil od parlamentarne večine znani pesnik Sem Benelli, katerega poznamo tudi mi Slovenci po njegovi drami »Ljubezen

treh kraljev«, ki jo je prevedel pesnik Gradnik.

Benelli je bil izvoljen na vladni listi, sedaj pa nastopa proti fašizmu, ker hoče videti že enkrat konec nasilstev v Italiji. Izdal je celo proglas na italijanski narod in ustanovil posebno organizacijo, ki jo imenuje »Italijansko zvezo«.

Fašisti so ga začeli radi tega ostro napadati in mu celo groziti.

Najbolj značilno pa je, da je stopil na plan tudi pesnik D'Annunzio. V časopisju je izjavil, da se sicer ne mara vmešavati v politične boje domovine, toda poudaril je, da se strinja popolnoma s proglasom Sem Benellija, kar je zelo resna in važna izjava. Ne smemo namreč zabiti, da uživa D'Annunzio med fašistovskimi množicami zelo velik ugled, saj ga častijo kot enega največjih živčih Italijanov. Besede pesnika D'Annunzia bodo imele zato močan političen odmev v fašizmu.

Iz povedanega je razvidno, da je politični položaj naše države vse prej kot jase in zadovoljiv. Razmere, kakor so danes v Italiji, so postale neznosne, izvršiti se morajo korenite spremembe, kar priznavajo vsi, opozicionalci in tudi fašisti sami.

DNEVNE VESTI.

Izzivanja.

V zadnjih dveh tednih so se odigrali na Vipavskem trije značilni dogodki. Kažejo v ostri luči, kako skušajo napraviti naša politična in varnostna oblastva pod vodstvom prefekta Nencettija in podprefekta Nicolottija našemu mirnemu ljudstvu življenje neznosno. Mesto, da bi merodajni krogi uplivali pomirjevalno, izdajajo ukrepe in odobrujejo postopanja, ki jih ne moremo smatrati za nič drugega, kot za zavestno izzivanja in ponižavanje našega ljudstva. Naj navedemo kratko vse tri slučaje:

Prepovedan zlet.

1. Pevsko društvo »Hubelj« v Ajdovščini je hotelo napraviti predzadnjo nedeljo društven zlet. Ko je policijsko oblastvo dooznalo za to namero, je prišel v Ajdovščino sam kapitan karabinerjev ter je dal poklicati k sebi društvenega predsednika. Rekel mu je, da je pripravljen dovoliti namestitev zlet, toda samo pod pogojem, da se ga udeleži največ 30 oseb in da se ne bodo pele protidržavne pesmi, za kar mora prevzeti predsednik osebno odgovornost. Predsednik je bil seveda pripravljen prevzeti odgovornost, čeprav je za našega človeka brezdomno žaljivo, da mora slišati iz ust orožniškega častnika, — seveda brez vsakega dokaza, prikrit očitek, da smo protidržavni. »Sicer pa pridite čez eno uro nazaj, da vam povem našo končno odločitev«, s temi besedami je kapitan odslovil predsednika.

Ko se je isti čez dobro uro vrnil, mu je izjavil kapitan, ki je bil v stalni telefonični zvezi z goriško podprefekturo: »Zlet se lahko vrši samo pod pogojem, da ne bo več kot 30 udeležencev in nikakega petja. Lahko jeste, pijete in govorite, toda peti ne smete nobene pesmi in predsednik mora prevzeti osebno odgovornost, da se bo ta prepoved vseskozi vpoštevala.« Ker predsednik te odgovornosti ni mogel prevzeti, se zlet ni vršil. Kako naj si pa tudi mislimo zlet pevskega društva brez petja? Kaj takega mora zamisliti samo bolestna razdraženost in politična kratkovidnost goriškega podprefekta, ki nam povsod skuša dokazati svojo nasilno moč in oblast!

Onemogočena sv. maša.

Župnik opravlja policijsko službo!

Na Kolku, fara Šturijske, se je imela vršiti dne 31. avgusta, kakor smo že zadnjič poročali, sv. maša na prostem. Sedaj po vojni je postalo namreč običajno, da je vsako poletje enkrat na Kolku sv. maša. Je namreč tam gori na šturijski planini okrog 50 hiš, ki imajo 2 uri do župne cerkve. Zato se je izjemoma ugodila njihova želja, da imajo enkrat na leto doma sv. mašo. Letos naj bi bila 31. avg. Ta slovesnost se je gorskemu ljudstvu zelo priljubila, zato se je zbralo vsako leto več vernikov na lepi planini. Letos so računali, da jih pride okrog dva tisoč. Maša je bila naznanjena županstvu, ki jo je javilo pristojnemu varnostnemu oblastvu. To oblastvo se je pa — brezdomno po navodilu in naročilu goriške podprefekture — postavilo na sledeče neizvedljivo stališče: Maša je dovoljena, toda pod pogojem, da po cerkvenem pravilu ne bo nikjer, ne po krčmah in ne na prostem, nikakega petja. Odgovornost, da se bo ta ukaz strogo izvajal, mora prevzeti šturijski župnik, drugače se sv. maša ne sme vršiti. Ker g. župnik take odgovornosti samoposebi umevno ni mogel prevzeti, je morala lepa, bodreča verska slovesnost odpasti.

Če pomislimo, da bi bilo prihitelo tja gori na visoki Kolk okrog 2000 ljudi, katere bi bil moral župnik nadzorovati, jih krotiti in jim mašiti usta, če nadalje upoštevamo, da taka policijska služba njemu prav nič ne pristaja in je tudi neizpeljiva, potem je za vsakogar jasno: oblastvo je stavilo svoj pogoj za namenom, da cerkveno prireditev prepreči. To zahrbtno in nelepo potezo je naše ljudstvo docela uvidelo in jo je z zgražanjem obsodilo. Povemo podprefektu in njegovim organom brez ovinkov: zadeti ste hoteli s prepovedjo naše ljudstvo, udarili sta pa sami sebe. Najprostejši kmečke ženske tam gori v visokih hribih so iz vašega ravnanja spoznale »ljubezen«, katero gojite v svoji zaslepljeni politiki do našega rodu. Mesto da bi sejali ljubezen, sejete vihar nevolje in odpora.

Tudi nedoslednost, ki jo očitujete pri vašem delovanju, vam ne more roditi spoštovanja med nami. Ob zaključku razstave v Tolminu je povdaril Nencetti, da nihče ne brani Slo-

vencem govoriti, peti in moliti v njihovem jeziku. Kako pa postopajo njemu podrejeni oblastniki dober teden po tej slovesni obljubi, pove dovolj jasno zgornje poročilo: Slovensko pesem, ta nežen in čuteč odmev naše narodne duše, ta govoreč glasnik našega veselja in trpljenja, hočejo udušiti, zatreti. S prezirljivim in zlobo-nim neumevanjem ji očitajo protidržavne namene, ko polna zanosa plamti v ljubezni do domače grude, rodne-ga krova in svojega naroda. Da taka dvorezna politika našega človeka globoko žali, ni potreba še posebej povdarjati. Svarimo za to resno merodajne kroge, naj prenehajo s preganjanjem naše pesmi. Vpoštevajte vendar prefektove besede in ne dražite našega mirnega, ljudstva z novimi krivicami.

Nezakonita hišna preiskava.

V torek dne 2. t. m. okrog 11 ure predp. je prišlo k g. župniku Rejcu v Sv. Križu na Vipavskem pod vodstvom ajdovskega maršala 7 orožnikov. Ustavili so se pred župniščem in maršal je naznanil g. župniku, da mora izvršiti hišno preiskavo. Čeprav karabinerji niso imeli s seboj nikakega sodniškega odloka in tudi nobenega drugega pismenega ukaza, jim je g. Rejec prostodušno izjavil, da naj kar začno s svojim delom. In šli so na delo. Štirje so stražili v veži, trije so pa prebrskali celo poslopje. Posebno so se zanimali za razne predale. Po več kot enournem iskanju so zbrali nekaj razglednic, nekaj računov za knjige iz Nemčije, zvezek »Novih akordov«, koledar »Goriške Matice« in še nekaj drugih papirjev ter jih odnesli. Zakaj se je preiskava vršila, g. župniku niso povedali. Namignili so mu, da je med vzroki dejstvo, da ga večkrat obišče bivši poslanec g. Šček in da prinašajo listi mnogo dopisov iz Sv. Križa.

Vprašamo g. podprefekta Nicolottija, kdo je naročil preiskavo pri obče spoštovanemu g. Rejcu? Da bi bili postopali karabinerji na lastno pest, si ne moremo misliti. Kdo je potem odredil preiskavo?

Po veljavnih predpisih se sme hišna preiskava vršiti samo na podlagi sodniškega sklepa. Tega ni bilo, preiskava je bila torej protipostavna. S čut pravičnosti, ki živi v našem ljudstvu, se ga po nepotrebnem izziva in protipostavnostni se pa globoko žali ponižuje.

Koliko časa bomo še morali prenašati nasilne nezakonitosti posameznih oblastnikov? Merodajni krogi, zavedite se že vendar, da s tem nas sicer trpinčite, a škodujete pa sebi!

Dve interpelaciji poslanca Besednjaka. Onemogočenje svete maše na Kolku.

Ker so orožniki protipostavno onemogočili na Kolku mašo, je poslanec Besednjak naslovil na notranjega ministra Federzonija nastopno interpelacijo:

»Vprašanje na Nj. Ekscelenco notranjega ministra, da bi zvedel, iz katerih vzrokov so kr. orožniki onemogočili 31. avgusta t. l. daritev sv. maše na hribu Kolk pri Ajdovščini. Podpisani želi, da bi osrednja vlada posredovala pri komendatorju Nicolottiju, podprefektu v Gorici in ga dovedla do spoštovanja verske svobode prebivalstva.

Želi pismen odgovor.

Gorica, 3. septembra 1924.

Engelbert Besednjak l. r. državni poslanec.

Proti davčnim krivicam!

Z ozirom na neznosni davčni pritisk, pod katerim ječi prebivalstvo naše dežele, sta poslanec Ljudske stranke Hanibal Gilarioni in poslanec Besednjak poslala finančnemu ministru za sedaj sledečo interpelacijo: »Podpisana se obračata na finančnega ministra s vprašanjem, ali se mu ne zdi potrebno, da spremeni kr. odlok 30. decembra 1923. št. 2954 z ozirom na neuspehe, ki so se pojavili pri nje-ga izvršitvi.

Spremebe naj bi imele namen:

1. Da se anektirani kraji izenačijo osvobojenim, v kolikor gre za iztirjevanje davkov bivše države, ki so bili že ugotovljeni, a ne še iztirjani ali ki se šele sedaj ugotavljajo, in sicer tako, da bi se iztirjevali davki šele po letu 1921. in bi se ostali davki odplačevali v petletnih obrokih, počenši z letom 1925.

2. stavi naj se vsako eksekucijsko postopanje proti davkoplačevalcem, ki so zamudili plačati davke za leto 1921.

3. Pregleda naj se še enkrat postopanje, s katerim so se ocenjevali dohodki, ki so podvrženi različnim davkom, in sicer tudi v slučajih, v katerih se je med stranko in oblastvi sklenil že konkordat; pri ocenjevanju dohodkov, posebno pri zemljiškem in hišnem davku (prej hišnonajemniški davek) naj se vpoštevajo pravila, ki so veljavna za vso ostalo državo.

Želita pismen odgovor.

Besednjak Engelbert drž. poslanec. Hanibal Gilarioni drž. poslanec.

Razen tega je odposlal poslanec Besednjak finančnemu ministru dr. Stefaniju včeraj nastopno brzoglavko:

»Ekscelenca De Stefani finančni minister

RIM.

Ker se niso plačali zastali davki, rubijo iztirjevalnice davkov na Goriškem blago in najemnine. Mnogim družinam preti poguba. Prosim najno, da zaukažete podrejenim uradom uklenjenje rubeža, da se prepreči katastrofa.

Poslanec Besednjak.

V prvi vrsti ljubim svoj narod

Mussolini je v svojem govoru pri rudarjih v Monte Amiata med drugim izgovoril tudi te besede: »Pred vsem ste vi Italijani in jaz izjavljam, da v prvi vrsti ljubim Italijane in potem šele hranim nekoliko ljubezni za vse druge narode na zemlji! Ta izjava je zelo poučna in vredna, da ljudje o njej premišljujejo.

Kaj je narod?

je vprašal Mussolini rudarje v Monte Amiata ter jim odgovoril takole: »Narod je resničnost, narod ste vi! Ljudje, ki imajo isti jezik, iste običaje, isto kri, isto usodo in iste interese, to je narod.«

Nam pa pravijo da nismo narod. Ali ne govorimo tudi mi isti jezik, ali nimamo iste običaje, ali se ne pretaka v nas ista kri, ali nas ne združuje ista usoda?

Blago srce našega podprefekta.

Orožniki so zabranili, da bi Ajdovci na društvenem zletu peli. Rekli so jim: »Vi smete samo jesti, piti in govoriti.«

Prihodnjič bodo še pristavili: »Podprefekt Nicolotti je tudi dovolil, da smete kihati!«

Pozdrav iz Lurda.

G. župnik Štefan pl. Posarelli nam je poslal sledeči dopis: Lurd, dne 29. 8. 1924. Srečno dospel semkaj skupno z ital. romarji. Vseh nas je 3500 iz države; med njimi sem edini Slovenec. Romanje je dobro organizirano. Ne-

Kanal.

Vprašanja kanalskemu fašju (Tazzoliu!): Vpričo dveh prič je kanalski maršal kr. orožnikov odprl listino zločinca Lušizkega in je našel v njej poleg drugega izkaznico fašja in obenem dovoljenje, da sme nositi orožje. Vprašamo torej gospode, ki se zbirajo okrog fašja v Kanalu, ali se čutijo kaj močno »počaščeni«, da zbirajo krog sebe take ljudi in jim dajejo dovoljenje, da nosijo orožje, da pobijajo ljudi, kar na debelo? S takim postopanjem gotovo pomagata vzdrževati javno varnost! No pa končno vste dali pač že sami lep zgled ob vstevah, kaj ne, g. Tazzoli in tovariši?

* * *

Dne 1. septembra t. l. je umrl gosp. Franc Ulaga, večletni odbornik in poslovodja okrajne hranilnice in posojilnice v Kanalu. Vestnemu poslovodji in enemu prvih naših združnikov naj sveti večna luč!

Ajba na Kanalskem.

V torek dne 2. t. m. nas je tretjič obiskala grozna toča in v polovici občine uničila še one malenkostne pri-delke, ki so ostali od prvih dveh obiskov. Položaj ubogega kmeta je že itak obupen, sedaj mu grozi pa še lakota. Vsemogočni nebeški oče imej z nami usmiljenje, kajti naše gorje je že neznosno!

Iz Vipolže.

V nedeljo bi se imel vršiti v Vipolžah fašistovski ples, ki ga je hotel prirediti gostilničar Jasnič. Prišla je godba iz Kojškega, ki je zaigrala med drugimi tudi giovinezzo. V tem trenutku se ni hotel nihče udeležiti plesa. Poveljnik snoparjev iz Kojškega je zato ves razjarjen zaključil ples.

Rihemberk.

Pri Sv. Katarini je umrla gospa Mihaela Birska, ki zapušča pet nežnih otrok in žalujočega moža. Njena smrt je globoko pretresla vse sorodnike, prijatelje in znance. Naj počiva v miru!

Slejkoti pri Ajdovščini.

Na križišču, kjer sprejema cestni avtomobil Trst-Idrija potnike in drugo blago, stoji poslopje, katerega spozna vsakdo za nekdanjo kapelo. In res! To je stara kapela Sv. Notburge, prizidana k nekdanjemu gradu grofov Abramsbergov. Škoda, da imajo to poslopje sedaj v najemu ljudje, ki prirejajo v njem razne domače zabave s plesi. Sv. Notburga, prosí za nas!

Vitovlje.

Na Vitovljah pri M. Božji bo na praznik rojstva Mar. Dev. služba božja kot po navadi. Ker pade letošnji praznik na ponedeljek, bo že v nedeljo sv. maša na Vitovljah, in sicer ob 9. uri; zvečer ob 7. uri pa blagoslov. V pomoč pridejo sosednji g. duhovniki, tako da bodo romarji lahko opravili svojo pobožnost ter prejeli sv. zakramente.

Dobravlje.

Radi dopisa v »Gor. Straži« so nam začeli gospodje okoli vodovodnega konsorcija pretiti in žugati. Mi jim odgovorimo zelo enostavno: Prepozno ste prišli; bi se bili raje preje potrudili do naše vasi, se pogovorili z vživalci vode, se poučili o naših željah in gotovo bi ne bilo prišlo ne do resolucije in ne do dopisa v »Gor. Straži«! Danes bi ne bilo treba govoriti po Vipavskem o »vodovodni aferi«. Kar se pa vaših pretenj tiče, da boste tožili vse vživalce vode, ki so vam poslali in podpisali resolucijo, vam pravimo prav mirno: Mi vztrajamo in bodemo vztrajali na naši resoluciji in naših zahtevah do trenutka, ko nam boste jasno povedali, da nimamo prav in nismo imeli prav.

Zakaj tega ne storite??? Še enkrat odločno zahtevamo, da se takoj skliče občni zbor, na katerem se operite! Gospoda! To je naša zadnja zahteva.

Prizadeti.**Iz Borjane.**

Pretekli teden smo dobili vknjižbo že pred 18 leti razdeljenega skupnega zemljišča naše in kredske vasi, kar smo že toliko let težko pričakovali. Dovoljenje za razdelitev smo dobili že leta 1894., pa stvar se je vlekla zelo počasi. Da smo sedaj prišli do vknjižbe, se zahvaljujemo g. inž. Marjanu Vadnjalu, ki nam je uredil prej tako zamotano stvar ter spravil lepo vse v red.

Zadnji čas imamo tukaj v hribih zelo slabo vreme. Vsaki dan nalivi in grmenje, človek bi mislil, da se Stol in Mija podirata. Vedno je pretilo z nevihto in točo, ki je začela res padati kakor orehi debela. Napravila je na polju precejšno škodo.

Sv Križ na Vipavskem.

Odkar smo dobili novega komisarja v našo občino, ne moremo več govoriti v občinskem uradu v našem materinem jeziku, ker novi komisar ne razume niti besede slovenski. V občinski urad pride po dvakrat na teden, pride zjutraj ob 10. uri in ostane do 3. ure popoldne. Ako hoče torej kak delavec v urad, mora pustiti dnino. Če iščeš občinskega tajnika, (vleče plačo 500 lir) ga moraš iskati po gostilnah, kadar je javni ples, pa pri plesu. Prejšnji tajnik Volk je imel mesečno plačo 400 lir in je bil v uradu od 6. zjutraj pa do 7. zvečer, ob nedeljah celi dan. Prejšnjega tajnika Volka je izpodrinil Jerkič, kar obžalujemo vsi občinarji, ker je bil trezen, zvest in priden delavec, kar mora priznati tudi gospod Lulik. Volk je bil odpuščen na pritisk Jerkiča, ki se je izkazal s tem zelo plemenitega, nesebičnega in hvaležnega. Jerkič se mora namreč zahvaliti Volku, da ga je pri prejšnjem starešinstvu predlagal za pomožnega tajnika, kar je Jerkiču bilo v korist in pomoč. Iz hvaležnosti je Jerkič v decembru 1923. šel h orožnikom delat ropot čez naše podžupane in starešine, da so pobirali podpise proti italijanskim šolam, vsled česar je bilo razpuščeno naše županstvo. Ali nima učitelj Jerkič plemenit in kremenit slovenski značaj?

Občinarji**Grahovo ob Bači.**

Po kratki, pa mučni bolezni je v soboto, dne 30. 8. umrla v goriški bolnici gospa Anica Florjančič. Županova soproga, tiha, zelo blaga duša, v najlepši življenski dobi. V ponedeljek na večer so jo prenesli nazaj na njen dom. V torek, dne 2. t. m. se je o pol-enajstih vršil veličasten pretresljiv pogreb. Gospodu županu in nežnim osirotelim otrokom izražamo globoko sožalje, blagi pokojnici pa dodeli Bog po njenih bridkih življenskih težavah večno plačilo.

Iz Rakovca pri Podmelcu.

Sprejmi, draga »Gor. Straža« tudi iz naše soseske kratko poročilo: — Dne 5. junija t. l. nam je toča popolnoma vničila ves žitni pridelek, tako, da smo morali vse žito pokositi; deloma je takrat uničila tudi živinsko krmo. Po toči so nekateri nasadili činkvantin, drugi pa pozneje ajdo, ki je izborno kazala. — Dne 23. avgusta pa je prihrumela sem od Krna strašna nevihta s točo, ki je popolnoma uničila ves še ostali jesenski pridelek. Kar je opoldne še ostalo zelenega na njivah, je uničila ob 3 pop., ko je ponovno prihrumela čez Banjško planoto tako, da so ostala polja popolnoma gola. Izgledajo kakor pozno v jeseni, ko je že spravljen pridelek. Ljudi se loteva naravnost obup. —

Škodo povzročeno že po prvi toči smo takoj naznanili zadevni oblasti, in govorilo se je celo o neki državni podpori, pa je menda ostalo le na papirju. Kaj naj sedaj storimo? Apeliramo ponovno na naše gg. poslance, da bi spregovorili besedo o neizgodi na pristojnem mestu, ter zaprosili za kakoršnokoli pomoč prizadetim. Ravno tako so bajè hudo prizadeti še v mnogih drugih tukajšnjih krajih.

Prizadeti.**Šmartno-Kojško.**

Ker smo ob priliki priobčitve prvega dopisa obljubili, da smo pripravljene objaviti tudi kak nasproten glas, prinašamo, ne da bi se v stvar vmešavali, sledeči dopis.

Na članek objavljen v »Goriški Straži« št. 63, z dne 14. 8. 1924 pod naslovom »Kojško« odgovarjamo sledeče: 1. Prenos občinske pisarne iz Kojškega v frakcijo Šmartno, je staro vprašanje. Že pred vojno je bila sestavljena komisija, katera je imela nalogo rešiti to vprašanje, ter je takorekoč že priskrbel potrebni svet v Šmartnem za zgradbo občinskega doma, kj bi služil stalno za občinsko pisarno. Kakor stotisoč drugih, se je tudi to vprašanje vsled svetovne vojne zavleklo, radi česar ga imamo še danes na dnevnem redu. 2. Glede središča občine je velika nesmiselnost od strani dopisnika, ko se opira na razne urade, ki se danes nahajajo v občini Kojško. Vsi tukajšnji stalni uradi so bili v Kojškem tudi takrat, ko je bila občinska pisarna v Šmartnem, odnosno celo v Kozani in Vedrijanu. — Ne tajimo, da so se ustanovili v povojnem času v frakciji Kojško še drugi novi uradi kakor n. pr. Finančni tehnični urad in vspostavitveni urad (Ufficio Ricostruzioni), koja imata pa le provizorični značaj. — Sploh pa ni nikjer rečeno, da morajo biti vsi uradi v bližini občinskega urada. Ta trditev dopisnikova je torej popolnoma neutemeljena. Naj gospod dopisnik raje odkritosrčno prizna, da je edino le Šmartno sredina občine, kjer bo, glede oddaljenosti ustrezno občinstvu vseh frakcij. Saj ravno to vprašanje je dalo najbolj oddaljenim frakcijam Vipolžam in Višnjeviku povod, da se hočejo odcepiti od naše občine, češ, ker je do Kojškega predaleč. 3. Ubogi dopisnik kako se nehote osmeši. Gospod Ivan Sfiligoj iz Kojškega je na primer na nekem volilnem shodu pred zadnjimi volitvami leta 1922 v Šmartnem zahteval od Šmartencev pismeno izjavo, da ga bodo volili za župana. Za protiuslugo jim je svečano obljubil, da bo njegova prva skrb prenos občinske pisarne v Šmartno. Isti gosp. Sfiligoj, bivši podžupan iz Kojškega, z vsemi občinskimi svetovalci iz Kojškega in ostalih frakcij, je na sestanku v šoli v Šmartnem, ki se je vršil takoj po volitvah a pred volitvami župana, priznal potrebo, da se občinska pisarna prenese v Šmartno ter je to potrebo potrdil s svojim podpisom sam in vsi ostali obč. svetovalci iz Kojškega in drugod. Torej ravno tisti, ki so obudili v povojni dobi vprašanje občinskega sedeža v naši občini, se danes ko se je v resnici potrdil tozadevni občinski sklep, najbolj protivijo. Kje je lojalnost? Kje moštvo? No, smo pač v taki dobi da se lahko obljublja in podpisuje, a jutri protivi. Radi bi vedeli kje je zbral gospod dopisnik toliko poguma in nam očital da smo maščevalni, da ne poznamo potreb ljudstva, itd. — Glede cest namgosp. dopisnik očita, da so zanemarjene in da se ne brigamo za njih popravilo. Na to je kaj lahek odgovor. Toliko gospod župan, kolikor vsi ostali trezno misleči obč. svetovalci so vse potrebno ukrepali glede poprave vsled vojne zanemarjenih občinskih cest. Če pa

ceste niso ravno v tistem stanju, v kakoršnem bi morale biti, ni kriv ne župan ne občinski zastop, ampak edino le pomanjkanje sredstev. Županstvo je napravilo že vse potrebne korake za doseg vojne odškodnine v svrhu ureditve občinskih poti. Priporočamo gosp. dopisniku, ki nam očita da zanemarjamo ubogega kmeta ter da ne poznamo njegovih potreb, naj bi raje gotovim gospodom očital tisto nemarnost, ki je povzročila čez L 3000 občinskih stroškov in sicer brezpotrebni. — Upamo, da bo dovolj za danes. Ako se Vam bo zdelo premalo, gospod dopisnik, imamo na razpolago še dovolj gradiva.

Štanjel.

V nedeljo 17. p. m. je Godbeni krožek iz Gorice tu vprizoril komedijo »Mali Parižan«. Kljub slabemu vremenu je bilo precej občinstva. Zelo je nas Štanjelce razveselilo, da smo doživeli po tolikem času nekaj duševnega in moralnega razvedrila. Komedija »Mali Parižan« nas je res očarala, bodisi kar se tiče kostumov, bodisi glede izvajanja. Komični kupletist g. F. Bratuž nam je nudil obilo smeha s svojimi šaljivimi nastopi. Zelo smo Goričanom hvaležni in jih prosimo, da bi nas posetili na Kronanco 3. oktobra igralci in Godbeni krožek.

* * *

Goriški »Godbeni krožek« se zahvaljuje štanjelskemu predsedniku društva g. lesnemu trgovcu Furlanu in ostalim gospodom za izkazane usluge ob prireditvi »Malega Parižana« kakor tudi lastniku grajščine za dvorano.

Bukovo.

Iz naše župnije pride malokrat kak dopis v naše liste, čeprav jih radi čitamo. Naj mi bo zato dovoljeno, da opišem kratko gorje in težave našega kmeta - trpina. Za letošnje leto sta ves naš trud in znoj na polju brez uspeha. Ko smo orali in sejali, smo upali, da bomo tudi želi. Prišlo je pa drugače. Neurje in toča sta nam uničila vse naše nade in nam pobrala najpotrebnejše pridelke za preživljanje. Ozimino nam je vzela zima; ponekod smo morali njive preorati, drugod je bil pa tako slab pridelek, da ne bo zadostoval niti za jesensko setev. Z velikim upanjem smo gledali na jesensko žetev; zlasti smo se nadejali, da bo dobro obrodila ajda, ki nam da v dobrih letinah lep pridelek. Zdaj pa je tudi ta naš zadnji up uničen. Toča je neusmiljeno potolkla in oklestila ajdo in druge jesenske pridelke. Posebno so prizadete vasi Bukovo, Krtične, Kojca, Sevc, Zabče in deloma Vrh. Tako uničenega polja kakor letos še nismo videli. Nekatere njive ne bodo obrodile niti sto zrn ajde. Treba bo tedaj še enkrat kupiti seme. Bojimo se tudi, da bo vsled deževja prišel gniti krompir, kar kažejo že vsi znaki. Ljudje obupavajo, ko vidijo prazne kleti in s strahom premišlujejo, kako se bodo preživili. Toda nadlog še ni konec. Z dohodninskimi davki smo grozno obloženi, a tudi drugi davki so visoki do neznosnosti; prihajajo pa še vedno novi. Tiste malenkostne vojne odškodnine, ki je nekaterim nakazana, pa polž najbrže do nas ne bo mogel dopeljati, ker smo previsoko v hribih. Z eno besedo: od nikoder ne moremo ničesar pričakovati ko mraz in mnogo snega. - Vojaščine je zadnje čase mnogo pri nas; imajo orožne vaje. Eni prihajajo, drugi odhajajo.

(Dalje na peti strani.)

Kar ne veš vprašaj

univerzalni informacijski biro

»Argus«

Knez Mihailova ulica 35, telef. 6—25

Beograd

Pasaža Naučne akademije.

Gospodarstvo.

Prometni davek na goved.

Pred kratkim smo v »Gor. Straži« poročali o prometnem davku na goved, ovce in svinje. Izšel je v »Gazzetta Ufficiale« dne 25. avgusta 1924 nov. ministerski odlok od 9. avgusta 1924, ki končno urejuje prometni davek na goved, svinje in ovce. Ministerski odlok od 9. avgusta razlikuje štiri različne slučaje:

1. V občinah, ki imajo javno klavnico, se pobira prometni davek od govedi, ovac in svinj istočasno s pristojbino za klanje in sicer od 1. julija 1924 dalje. Na boletu, ki potrjuje plačilo pristojbine se mora prilepiti še dvojna prometna znamka. Oni, ki izstavlja bolete za klavniško pristojbino, je solidarno odgovoren tudi za plačilo prometnega davka.

2. V občinah, ki nimajo javne klavnice, se plačuje prometni davek istočasno pri plačilu občinske užitnine.

3. V občinah, ki nimajo klavnice in v katerih se pobira občinska užitnina po tarifi bodisi pri prevozu živine čez užitninsko črto ali pri klanju, se plačuje državni prometni davek od goved, ovac in svinj istočasno z občinsko užitnino na ta način, da se prilepijo dvojne prometne znamke na boletu, s katero je izdano potrdilo, da je bila plačana občinska užitnina. Za slučaj, da se ne bi plačal prometni davek, je odgovoren tisti, ki je izstavil boletu.

4. V občinah pa, v katerih se plačuje občinska užitnina na podlagi dogovora, se bo plačeval od 1. septembra 1924 dalje tudi prometni davek od govedi, svinj in ovac na podlagi posebnega dogovora med davkoplačevalcem in registerskim uradom.

Kaj morajo izvršiti občine?

Občine morajo do 15. septembra 1924 poslati pristojnemu registerskemu uradu seznam vseh pogodb, ki so jih sklenile z mesarji glede občinske užitnine. Navesti morajo ime, priimek, bivališče davkoplačevalcev; ravno tako morajo prijaviti tudi pogodbeno dobo, pogojeno svoto in število goved, ovac in svinj, ki bi jih mogel mesar zaklati, v času, dokler traja pogodba.

Dolžnost mesarjev.

Mesarji, ki so že sklenili užitninsko pogodbo z občinom, se morajo najbolj pozno do 15. septembra 1924 zglasiti pri pristojnem registerskem uradu, da sklenejo z njim pogodbo za

plačevanje prometnega davka od ovac, svinj in govedi. Mesarji, ki bodo sklenili užitninske pogodbe po 1. septembru 1924 l. morajo v roku 15 dni po sklenitvi pogodbe z občinom, skleniti dogovor glede prometnega davka pri pristojnem registerskem uradu.

Če bi mesarji zamudili ta rok, določi registerski urad uradno višino prometnega davka. Registerski urad mora prijaviti določitev davkoplačevalcu, ki lahko v roku 20 dni po prijavi zaprosi za davčni konkordat.

Če bi se davkoplačevalec ne zglašil v roku 20 dni za sklepanje konkordata pri registerskem uradu, postane uradna odmera prometnega davka pravomočna in neizpodbitna.

Davkoplačevalec zapade tudi veliki denarni kazni, če ne sklene konkordata za prometni davek z registerskim uradom. Kazen določuje člen 40. zakona od 30. decembra 1923 št. 3273.

Tajništvo Kmetско-delavske zveze v Gorici.

Beda vinogradnikov v Italiji.

Posebno huda vinska kriza vlada v Siciliji. Cene vinu stalno padajo. Sicilijanski vinogradniki zahtevajo od vlade, da jih reši pred popolnim polomom.

Njihove zahteve so sledeče: a) odprava vinskega davka (15 lir od hl); b) odstranitev davka na zemljiški dohodek za vinogradnike; c) prometni davek za vinsko trgovino naj se odpravi; d) istotako naj se odpravi vsaj začasno občinska užitnina; e) strogo naj se izvršuje zakon proti ponarejevanju vina; f) dovolijo naj se znatne olajšave za kuhanje žganja.

To so glavne zahteve sicilijanskih vinogradnikov, ki se jim z vso opravičenostjo pridružujejo tudi slovenski vinogradniki.

Opomin vinorejcem!

Iz Gornje Vipavske doline nam pišejo:

Pri nas se čisto dogaja, da imajo vinorejci pri prodaji svojega pridelka velike neprijetnosti. Njihovo vino je v primeri z vini dolnje Vipavske trdo in šibko, ker tržejo prezgodaj. Letos kaže, da bo tekoči mesec bolj suh in topel. Zato nujno priporočamo vinorejcem, naj s trgatvijo počakajo. Dogovore naj se občine in županstva,

da pričnejo trgati v začetku oktobra. Ni se treba bati, da se v tem času grozdje vsuši, ker bo boljši pridelek to izgubo dvakratno povrnil.

Konjereja v Jugoslaviji.

Velik del jugoslovanskega izvoza tvori izvoz konj. Po zadnjih statističnih podatkih je znašalo število konj v Jugoslaviji leta 1919 1.008.980, med tem ko se je leta 1921 dvignilo na 1.034.130 komadov. Po posameznih pokrajinah razdeljeno kaže statistika te-le številke:

	1921	1922	1923
Hrvatska	346.609	336.034	337.657
Vojvodina	305.401	288.709	280.220
Bosna	177.716	177.444	178.546
Srbija	68.750	77.245	75.235
Južna Srbija	70.330	77.345	79.134

Slovenija	58.438	51.753	49.748
Dalmacija	12.180	23.965	23.683
Črna gora	9.966	10.953	9.916

Po statistiki odpadejo v Jugoslaviji na 1 km² 4 konji in na 100 prebivalcev pride 9 konj.

Zanimivo je primerjanje števil, kako se je konjsko bogastvo v posameznih pokrajinah množilo. V tem oziru zavzema Dalmacija prvo mesto, ker se je število konj napram 1921 malone podvojilo. Na drugem mestu stoji Srbija in Južna Srbija, kjer je število konj napram letu 1921 tudi lepo narastlo. Največje nazadovanje v tem oziru pa kaže Vojvodina, za njo pa Hrvatska in Slovenija.

Širite „Goriško Stražo“!

Kaj je novega na deželi?

Miren.

Dobrodelne ustanove občine Miren so se združile v skupen odbor, da prirede na dan cerkvene slavnosti na Gradu (kvaternca) javno tombolo s srečolovom. Čisti dobiček je določen v dobrodelne namene. Združeni odbor vabi vsa blaga srca, da se vdeležijo v čim večjem številu in tako pripomorejo k uspehu prireditve, katere sadove bodo uživali ubogi občinski starčki in revni otroci. Dan za dnevom se čuje o bedi in žalostnem življenju teh ubožcev. Naloga odbora je, čim bolj ublažiti obupni položaj teh ubožcev in sirot, pomoči jim vsaj nekoliko, da se jim olajša teža življenja. Delo usmiljenja in krščanske ljubezni nam to vелеvata! Prosimo vse trgovce, obrtnike, gostilničarje, premožnejše družine in vse naše ljudi, da prispevajo z darili v blagu ali denarju, katera bodo pobirali od hiše do hiše naši pooblaščenici. Naj jih nihče ne zavrne, temveč vsak naj prispeva po svoji moči. Dne 21. septembra vsi k tomboli!

St Maver pri Gorici.

Iz naše vasi se le malo kdaj kaj sliši. Tudi naša vas je vsled vojne, slabih letin in velikih bremen močno prizadeta. Živimo zelo mirno, ker smo vsi enakih misli in prepričanja. Tudi pri nas so za časa volitev nekateri neznačajneži vrgli zanjke našim dobrim krščanskim fantom in možem.

Toda zaman! Zvestoba velja. Mi smo po večini kmetje. Dovršili smo večnoma samo ljudsko šolo, radi vojne še te nekateri ne. Pa vseno vemo kakšna je naša dolžnost: da ne smemo zatajiti svojega naroda, zavreči svoj materni jezik, zapirati svojim otrokom šole in jih potujčiti za vedno. Gospodom povemo, da naj nas mirne vaščane pustijo v miru. Mi ne krenemo za nobeno ceno z naše prave, podedovane poti. Onim gospodom povemo, naj nas nikoli več ne skušajo v našem prepričanju. Prej ko bomo zatajili sami sebe in svoj rod, se mora Soča obrniti proti Triglavu.

Avče.

Pogreb žrtve strašnega dogodka v Avčah ge. Gabrijele Gorjup se je vršil v ponedeljek ob 10 jutraj. Nabralo se je ogromno ljudi, domačih in iz sosednjih vasi, ter iz Gorice, da spremijo pokojnico na zadnji poti. V slovo sta ji zapela pevska zbor »Izbr. društva« iz Avč in »Narodne čitalnice« v Kanalu več žalostink. Ob odprtem grobu je imel nagovor g. E. Zega. Preostali izrekli smo obridki, nena-domestljivi izgubi naše najiskrennejše sožalje. Naj jih tolaži v teh težkih urah dobrotljivo nebo in pa zavest, da sočustvuje cela Soška dolina z njimi. Blagi pokojnici večni mir in pokoj!

Italijanski listi o Dantejevem zborniku

Ko je ob lanskem božiču izšel Resov zbornik o Danteju, smo vedeli, da ni to delo le kulturno, marveč velike narodne važnosti za naše ljudstvo, ki ga italijanski svet komaj po imenu pozna. Odmev »Danteja« v italijanski javnosti je to naše mnenje le potrdil in če je širši svet ob tem delu vsaj nekoliko spoznal in priznal kulturno zrelost našega naroda, je to nemajhna zasluga te objave.

Že po preteku nekaj tednov so vsi veliki italijanski listi (poleg slovenskih, srbo-hrvatskih, čeških in poljskih) pričeli prinašati dolge laskave ocene. Naj omenimo le najvažnejše: »Corriere della Sera« (7. III. 1924); »Giustizia« (Milan, 10. II. 1924); »Il Mondo« (Rim, 20. II. 1924); »Lavoro« (Genova, 28. II. 1924); »La Nazione della Sera« (Firenze, 6. III. 1924); »Idea Nazionale« (Rim, 22. VII. 1924); naravnost sijajna ocena je izšla na 3 stolpih v rimskem dnevniku ljudovcev »Il Popolo« (16. II. 1924) in pa v bolonjskem »Il Resto del Carlino« (23. III. 1924.) Naznanili so delo še sledeči listi: »Corriere di

Venezia (16. II. 1924); »Il Secolo« (Milan, 25. VI. 1924); »Bollettino bibliografico mensile di Bottega di Poesia« (Milan, marec, 1924) in drugi.

Od revij so o delu z neprikritim, čisto navdušenim priznanjem poročale sledeče: »Il Marzocco« (Firenze, 18. V. 1924); »Italia che scrive« (Rim, maj 1924); »La Nuova Rivista Storica« (Milan, junij-julij 1924); »Rivista d'Italia e d'America« (Rim, maj-junij 1924); »Il Bollettino dantesco« (Firenze, 1924, str. 383.) »L'Europa Orientale« (Rim, marec 1924); »Il Concilio« Foligno, 15. marca 1924); »Critica Politica« (Rim, marec 1924) in »Civitas« (Milan, februarja 1924). Oceno so doslej naznanile še sledeče najvažnejše ital. revije: »Civiltà Cattolica« (Rim, julij 1924); »La cultura« (Rim, februarja 1924) in pa »Nuova Antologia« (Rim, marca 1924).

Ni naša naloga, da bi tu nadrobneje poročali o zanimanju za slovensko kulturo in literaturo, ki ga je vzbudilo Resovo delo v ital. javnosti, priobčimo naj le par odstavkov članka, ki ga je spisal o naši knjigi Lamberto Naldini v reviji »I nostri quaderni« (Lanciano, 1. V. 1924, str. 65—73). Po podrobni analizi člankov

slov. pisateljev se pisec bavi s politično važnostjo prijateljskega zbližanja z Jugoslavijo in pravi: »Diplomatični sporazum med vladami bi bil majhnega pomena, če bi se narodi ne naučili spoznavati se med seboj; pogodbe in pravne konvencije bi malo zaleglo, če se dva naroda ne združita potom iskrenega prijateljstva; napačen bi bil dobrobit, če bi stremeli le po dobičku in gmotnem interesu, zanemarjajoč ali, kar je še slabše, zasmehujoč moralno plemenitost ideje. Preveč je že zgledov, ki bi nas morali prepričati, da je najvarnejša, najsrečnejša »Real - Politik« politika čustva in ideala«. In še dalje: »Narodom, ki bolje poznajo tujce, ne da bi se umikali z zaničevanjem in ljubosumnostjo v gosto mrežo divjih sovražstev, je določena boljša bodočnost: poznati svet je najboljša vzgojno sredstvo tudi za narod in v skupni vzgoji, ki poraja plemenito samoza-vest, je prava skrivnost veličine kakega naroda. Za nas Italijane je neobhodno potrebno, da spoznamo narod, katerega del se nahaja v mejah naše države, ki ga vladajo naši zakoni in ki mora najti bratsko gostoljubje v naši hiši, ako nočemo zatajiti našega narodnega početka, naše naj-

čistejše tradicije Preporoda, glavni temelj našega obstoja in naše neodvisnosti. Že smo na dobri poti: Jugoslovana, ki ga je Italija poznala do včeraj le po velikih zobeh in lačnih ustih iz risb humorističnih listov, pričenjamo danes smatrati za prijatelja, za enakega, čutimo v njem tovariša starih revolucionarnih bojev in novih upov pravice in miru; vztrajajmo nemajhno, s plemenitostjo namenov, z vero: živeli bomo v duhu onega (Mazzinija), ki nam je dal domovino.«

Mi se sicer ne strinjamo z vsem, kar piše italijanski kritik, mi mislimo, da je prijateljstvo med nami in Italijani nemogoče toliko časa, dokler nam ne dajo vseh jezikovnih in kulturnih pravic, ki pritičejo omikane-mu slovenskemu narodu po naravnih in božjih zakonih, tudi ne bomo nikdar priznali, da smo gostje v tuji hiši, zakaj mi smo gospodarji na lastni zemlji; toda kljub vsemu temu smatramo za zelo koristno, da se je italijanska javnost pričela z nami baviti in za nas zanimati. To je dober pričetek.

Šele tedaj ko bodo Italijani nas poznali, bodo sposobni nas vladati in bodo z nami morda pravični.

zgode med vožnjo ni bilo nobene. Navdušenje med romarji veliko. Romarjev iz drugih krajev je te dni tu gotovo 30.000, med njimi mnogo škofov in drugih dostojanstvenikov. Pozdrav goriškim rojakom!

Napovedane duhovne vaje

za dijakse se vsled nenadnih zaprek letos ne bodo mogle vršiti. — Odbor DZ.

Smrtna kosa.

Pretekli ponedeljek je umrl v Ljubljani g. Jakob Dimnik, vpokojeni ravnatelj mestne deške šole na Ledini. Rojen je bil l. 1856. Učiteljeval je celih 45 let po raznih šolah v Sloveniji, med drugim tudi v Postojni. Bil je dobro znan v učiteljskih krogih. Spisal je več vzgojnih in mladinskih knjig ter je urejeval stanovska glasila. Za svoje delovanje je bil imenovan članom domačih in inozemskih šolskih društev. Naj v miru počiva!

Delnice Ljubljanske kreditne banke.

Ker se je zvišala nominalna vrednost delnic št. 1 — 250.000 od K 400 na 150 Din., vabi Ljubljanska kreditna banka posestnike efektivnih delnic, da predložijo do 20. septembra t. l. plašče, ki se nanašajo na delnice gornjih števil, v kolekovanje. Podružnica v Gorici prevzema delnice in daje tudi vse potrebne informacije.

Podporno društvo „Dijaška Matica“

naznanja, da se bo vršil II. redni društveni občni zbor dne 14. septembra t. l. ob 10 uri v Trstu s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Obračun. 5. Proračun. 6. Poročilo nadzornišva. 7. Samostojni predlogi. 8. Volitve. 9. Slučajnosti. — Predsednik.

Kako prideš po ceni do denarja, oziroma do posojila?

Pojdi k posredovalcu ter mu potoži, kako ti gre trdo pri tvojem gospodarstvu in ga prosi, če ti more poskrbeti kaj posojila, za katerega bosta jamčila tudi tvoja dva sosedata. Ko ti obljubi, četudi s pripombo, da bo šlo težko, pojdi mirno domov z zaupanjem, da si ta dan jako napredoval pri tvojem gospodarstvu. Čez teden dni ali več, ti piše posredovalec, da je po velikem trudu dosegel pri nekem zavodu, da ti dajo posojilo. Ves vesel se koj drugi dan odpraviš s sosedoma k njemu ter nato k denarnemu zavodu, kjer dobiš po podpisu menice obljubljeni znesek po odbitku običajnih obresti za pol leta. Nato se

porokoma zahvališ, tvoj dobri »priznatelj« te pa pelje v znano gostilno, da se malo okrepčata po trudapolnem delu. Zdaj se mu šele razveže jezik ter ti začne praviti, koliko poti je moral za te napraviti, kakšne sitnosti je imel tu, kakšne tam itd. itd. tako da mu skoro ne moreš verjeti, da je tako nesebično skrbel za te. Pri odhodu se ti pa odpro oči, ko zahteva od tebe nič manj in nič več kot 5½% celega zneska, ki si ga dobil na posodo; recimo da si dobil posojila L. 5000.— mu odšteješ celih L. 275.— Obotavljaš se nekoliko, ker se ti zdi zahtevani znesek previsok in neopravičen, a končno mu s tresočo roko vendarle plačaš.

Marsikomu se bo naše poročilo zdelo čudno, a je resnično; enaki slučaj se dogajajo dnevno. To pa radi tega, ker mnogi še sedaj ne vedo, da so domače posojilnice, bodisi podeželske ali v mestu ustanovljene zato, da našemu ljudstvu pomagajo. Pri njih dobi vsakdo tudi brezplačno pojasnilo in mu ni treba posluževati se drugih posredovalcev. Zato zopet enkrat vprašamo: Ljudje, kdaj se boste otresli pijavk, kdaj se boste spame-tovali?

Ljudski pregovor.

Naše ljudstvo se drži zdravega pregovora. »Najprej premisli, potem stori!«. Naša vlada se pa očitno drži nasprotnega načela: »Najprej stori in potem premisli, če si storil prav!«. To se posebno jasno kaže pri odloku glede omejitve lastninskih pravic. Ne da bi kaj pomislila na posledice, ga je vlada izdala, sedaj pa mora mučno tuhtati, kako bi brezglavi korak popravila. Priporočamo vladi, naj v bodoče bolj vpoštevata naše dobre pregovore!

Listnica Kmetijske - delavske zveze v Gorici.

1. I. Idrja 294: Vi ste zaprosili za podelitev italijanskega državljanstva v smislu člena 8. kr. odloka od 30. dec. 1920 št. 1890, ki določa da imajo pravico zaprositi za podelitev italijanskega državljanstva osebe, ki »so rojene v novih pokrajinah ali pa če posedujejo najmanj skozi 10 let nepremičnino, ki je vključena v zemljiški knjigi oziroma če izvršujejo za isto dobo v novih pokrajinah kakšen poklic, trgovino, obrt. Zato odgovarja popolnoma predpisom, če ste plačali 360 lir za državljansko takso.

2. I. K. Log 7: Tajništvo je prijavilo Vašo terjatev pri tržaški prefekturi

Mestne novice.

Radi praznika prihodnji ponedeljek, 8. t. m., »Goriška Straža« ne izide.

veka hudo ranila in sta bila zavoljo tega oblasti izdana.

»He, gospod, dobro ste nas prijeli,« se je oglasil eden izmed voznikov.

»Bi že, bi že,« je menil drugi, »pa kakšen voz naj bi napravili?«

»Kar pri našem gospodu ga naročite,« se je vmešal Martin. »On zna vse: kovač je in kolar. Sebi je napravil sam dva voza, enega na dveh, enega na štirih kolesih in vse je sam okoval! Še konje nam kuje, ko nimamo drugega kovača v vasi.«

»Če je tako, pa nam naredite, gospod, za poskušnjo enega, da ne poročete, da smo tako neusmiljeni in nedovzetni za vse dobro. Če se obnese, boste še služili!«

»Naj le služijo drugi,« je rekel gospod, »napravim vam ga pa le. Ko ga bodo videli kolarji, bodo že znali potem tudi take ove vozove delati!«

In gospod je držal besedo; izkonstruiral je svoj voz, nekaj parizar, samo bolj lahek je bil, prostoren pa tako, da so Tolminci pozneje res vozili lahko teleta, ne da bi kaj trpela.

»Vidite, ali ne pojde tako lepše?« je zadovoljen izpraševal voznike.

* Dr. Franc Jakonič se je mudil več časa na rimski kliniki in se je te dni vrnil v Gorico. Sprejema stranke spet v ulici Carducci št. 6 od 9—11 in od 3—4. ure.

* Umrl je v Ljubljani nagle smrti tamkajšnji zastopnik italijanske vlade g. De Comelli, rodом Gorican. R. i. p.

* Goriški poslanec Marani je imenovan s kr. odlokom za člana italijansko-jugoslovanske komisije, ki naj uredi premoženjske razmere bivše goriške in kranjske dežele.

Praznični dan v vipavskem Logu.

Še je globoka vera v našem rodu. Topoglavci so poizkusi svobodomiselnosti in framasonstva, ki se vzajemno trudita, da bi to vero omajala in jo usušila. Pridejo trenutki, ko ljudstvo čuti potrebo, da svojo vero javno pokaže. Pri teh verskih manifestacijah ne igrajo glavne vloge zunanosti, da si zahteva človeška narava ob podobnih slovesnostih tudi zunanega sijaja.

Oba momenta: notranje versko življenje in primerna zunanja proslava, sta se zlila v svečano proslavo ob priliki romanja Marijinih družb dne 2. in 3. sept. v prostorno svetišče pod Nanosom.

Na predvečer romanja so zagrnili Nanos in Čaven temni oblaki. Nastala je silna nevihta, ki je grozila začetnim slovesnostim in odvrnila brezdvoma nešteto romaric od nameravane božje poti. Vendar se je zbralo okrog 500 romaric že ta večer pri Materi Božji v Logu.

Veličastna cerkev je bila prekrasno ozaljšana z vencmi. Pred svetiščem in mežnarijo so bili postavljeni lični slavoloki, z visokega stolpa sta visela dva dolga venca, ki ju je pa vihar pretrgal. Težko si je misliti, koliko truda so uporabila vrla budanska, vrhpoljska in vipavska dekleta in fantje, da so tako lično okrasili veličastno cerkev.

Čez noč se je nevihta plegla in iznad Javornika je posvetilo v ranem jutru svetlo solnce, ter obsevalo vesele obraze romaric, ki so dohajale trumoma peš, na okrašenih vozeh, v avtomobilih itd. od vseh strani.

Med udeleženkami so bile častno zastopane Marijine družbe iz Trsta, Istre, Pivke, cele Vipavske, iz Gorice Idrije, Brd, da celo iz Koroške in beneške Slovenije. Prišlo je v Log okrog 4000 članic Marijinih družb z 50 duhovnimi voditelji.

»Vi gospod pa res vse znate! V vsaki vasi bi morali takega imeti, ali vsaj po par let bi moral vi v vsako vasi!«

Tako so vozniki hvalili ročinjskega gospoda, ki so ga tudi sicer poznali. Ob vsakotredenski vožnji so izvedeli ali videli kaj novega v Ročinju. Večkrat so naleteli na gospoda samega, kako je nesel iz gmajne izkopane divjake - lesnike in drobnice, včasih so mu tudi otroci pomagali, drugič so ga videli ob Testenovem seniku, kjer je v svoji drevesnici gojil plemenito sadje, podučeval odrasle in mladino v cepljenju, presajanju, obrezovanju. Da, ko so se pod večer vračali iz Gorice in so krmili in počivali v Ročinju, so videli celo gospoda v krogu fantov, kako je z njimi prepeval narodne pesmi. In če se je pripetilo, da je kdo privozil na ročinjski semenj o svetem Andreju skozi vas, je videl spet gospoda med fanti, ki so peli njegovo pesem

Juhejsa, gor, fanti,
Dekleta na plas!
Že slišijo se škanti,
Že godraja bas.

Pri skupnem sv. obhajilu je bilo obhajanj nad 5000 romaric. Iz Gorice je dospel prevzvišeni knezonadškof dr. Sedej v spremstvu monsr. Valentinčiča in Berlota. Prostorna cerkev je bila natlačena polna. Ob 10 se je začela pontifikalna maša ob številni azistenci. Med mašo je lepo prepeval vipavski cerkveni zbor pod vodstvom g. organista Schweitzerjevo mašo: de Angelis.

Ob najlepšem vremenu se je popoldne razvila po prostornem travniku procesija s kipom Brezmadežne. Soho so nosila belooblečena vipavska dekleta ob strani pa so je spremljale članice Marijine družbe iz Vrhpolj in Budanj s prižganimi svečami. V spremstvu smo našli 52 zastav in nad 3000 romaric. Na travniku sta bila postavljena dva lično okrašena odra, s katerih so male deklice sipale cvetke na procesijo. Proti jasnemu poletnemu nebu se je dvigala pristrčna pesem in gorka molitev. Sprevod se je končal v cerkvi, kjer so tisoči, po vzpodbudnem nagovoru in litanijah, peli slovesni Te Deum.

Mirno lahko trdimo, da se je romanje vkljub delavniku in neštetim oviram sijajno posrečilo. Vera v naših dekletih se je pozivila in utrdila. Naša želja je, naj bi blagoslov, ki so ga nesle s seboj romarice, osrečil tudi naše družine in naš narod!

Cene na goriškem trgu

dne 4. septembra 1924.

Fige 40 do 80 vin. kg; breskve 1.10 do 1.60 L kg; grozdje 1 do 1.60 L kg; hruške 80 vin. do 1.30 L kg; fižol v stročju 60 do 80 vin. kg; krompir 30 do 40 vin. kg; paradižniki 20 do 30 vin. kg; jabolka 50 do 90 vin. kg; češnje 1.60 do 1.90 L kg; gobe 3 do 4.50 L kg.

Zadnje vesti iz dežele.

Idrija.

Iz Idrije se nam poroča, da je v torek grozna toča napravila precej straha in škode. Okoli 4. ure se je tako stemnilo, da nisi mogel ne brati ne pisati. Po vseh pisarnah so morali prižgati luči. Tedaj je pa začelo rožljati nad nami in deset minut se je vsula nad nas gosta in debela toča z viharjem. Oklestila je sadje, na vrtovih in njivah pobila vse in nad okna se je spravila. Na rudniški ljudski šoli je pobila 75 šip, še več v gradu. Na privatnih hišah je celo zdrobila debele steklene plošče na strehah. Stari ljudje kaj takega ne pomnijo.

Dan semnja se kaže,
Nas vsih skup kliče.
Vsaktermu naj zvaže
En pušlec dekle!

Da, celo sam se je dva ali trikrat po plesišču zasukal...

In glas o ročinjskem gospodu, ki vse zna in mu ni para, je šel po celi deželi.

Od vikarja do kanonika.

Ko je gospod Valentin preživel v Ročinju vojne čase, ko je vzgojil mladi rod in ga naučil brati in pisati, ko je kmete naučil umnega poljedelstva in sadjereje, ko je omejil in pregnal kugo črnih koz in je v letih lakote pomagal ljudstvu in dočakal z njimi vred boljše čase, je pomislil in ugotovil, da se bliža že deseto leto, kar je prišel v Ročinj. In še je pomislil, bi li ne kazalo prositi za kako drugo mesto?

V Kanal za dekana?

Ob tej misli se je spomnil na svojega starega dobrotnika dekana Soviča, ki je mučeniško končal svoje življenje. (Dalje pride.)

Cerovščkov gospod

Življenje Valentina Staniča

(Spisal: Joža Lovrenčič)

(Dalje.)

Tudi Andrejčkov oče jima je krivico, ostudnost in grešnost taciga mučenja oistro pred oči postavil.

»Kaj neki« — je rekel eden teh divjakov — »nore kvante! Saj je le živina, po naročji je javalne bomo nosili. Za mesnico je še dobra zadosti!«

Med tem pogovorom se je drugi voz mimo peljal na katerem so bila teleta le rahlo privezana, čvrsta in vesela videti. Glavice jim niso čez voz visele.

»Al bi ne mogli tudi vi tako storiti?« je rekel Andrejček štorastim ljudem.

»Ko bi taki bebcji bili kakor ti!« je bil odgovor.

Čez dve leti je videl Andrejček, kako sta onadva človeka, katera je kmalu zopet spoznal, z na hrbtu terdno zvezanimi rokami v ječo peljana bila. Ona sta bila namreč, neusmiljena in grozovitosti vajena, nekega člo-

Nemški Rut.

Tihi smo in skromni, le malo se sliši o naši vasi. Tudi popotnik po Baški dolini, ki večkrat potuje, nas je prezrl. Morda se mu je zdelo predaleč v naš, res oddaljeni, a lepi gorski kraj, kjer se nam pa letos obeta težko življenje. Skrb navdaja slehernega gospodarja, kako bo preživel svojo družino. — Smo 680 m nad morjem, pač visoko, tako da nam da naša borna zemlja le v toplih in suhih letih vsaj nekaj pridelka. Letošnje deževje in druge vremenske nezgode pa morda nikjer tako živo ne občutijo, kakor pri nas. Trikrat nas je obiskala toča. Prvič že začetkom maja, drugič v juniju in nam končala polovico žetve, tretjič pa preteklo soboto 23. 8. in nam končala ajdo. Vsled deževja nam bo krompir sčrnil in segnil, turščica pa vsled mraza niti dozorela ne bo. Res žalostni časi. Ljudje ne vedo kaj začeti. Dela ni, zaslužka ni. Pri nas smo namreč pred vojno poleti odšli vsi možje in mladeniči v Romunijo, Srbijo, Galicijo itd. drvarit. Z zaslužkom smo potem preživeli sebe in družino. Danes ne moremo nikamor. Sila je primorala, da se nekateri odpravljajo v Francijo, a s strahom, ker prihajajo od tam večinoma le neugodna poročila. Kaj bo? Tu ima vlada lepo nalogo in dolžnost, da pomaga ljudstvu in to v dejanju, ne samo z obljubami in lepimi besedami, kakor so to delali pred volitvami, ko so prinesli na Grahovo par tisoč lir onim, ki so vsled povodnji trpeli ogromno škodo. Ne, od obljub in lepih besed mi ne moremo živeti. Dajte nam kruha, preskrbite nam delo, da si ga sami zaslužimo. Obračamo se tudi do naših poslancev, da si ogledajo naš kraj, proučijo naše razmere in posredujejo pri vladi za odpomoč. Tu smo imeli zadnji teden vojaštvo. Vojaštvo pa je, kar je pri vajah skoro neizogibno, pomandralo še tisto malo ajde, kar jo je ostalo toči. Kdo bo povrnil škodo? Zadnji dan se je pri vajah smrtno ponesrečil vojak - alpin. Pokopali smo ga v navzočnosti njegove stotnije s častniki na čelu in domačega ljudstva na domačem pokopališču.

RADIOLOGIČNI ZAVOD zdravnikov

doktorja I. Baderja
in
doktorja I. Smerchinicha
(Seminiška ulica 24
Tel. 1 — 17.)
zopet ordinira ob delav-
nikih, od 8 — 12.
Ob pondeljkih, sredah in
petkih od 3. - 6. popoldne

Književnost.

Nova knjiga.

E. L. Bulwer: *Poslednji dnevi Pompejev I. del*. Splošna knjižnica št. 24 v Ljubljani 1924. Stane broš. Din. 30, vez. Din. 36. — Roman »Poslednji dnevi Pompejev« štejemo med najboljša dela znanega angleškega pisatelja Bulwerja. Dejanje se vrši v prvem stoletju po Kristusu. Bulwer nam mojstrsko pričara pred oči tedanje dobe in človek skoro pozabi, da bere samo roman, tako žive so vse te krasne in pester slike. Tu vidimo vse tedanje razkošje, bogato brezbriznost premožnih slojev, podkupljivost raznih funkcionarjev, zvito sleparstvo svečeništva, veselo vedrost mladega sveta in vmes bore nje in trpljenje dveh mladih bitij, ki ju usoda preganja in biča, dokler ju slednjič ne združi. Zlasti lepa pa je postava slepe deklice, sužnje Nidije, ki spremlja razvoj dejanja od začetka do konca kot nekako nadzemska, vzvišeno bitje. Sedaj je izšel tega krasnega romana samo prvi del, drugi pa sledi v najkrajšem času. Opremljen bo z obširnimi pojasnili, da bo branje omogočeno tudi najprostejšemu bralcu.

Izjava.*)

Na izjavo mojega očeta Jožefa Vendramina v »Goriški Straži« št. 67 z dne 28. avgusta izjavljam: Naj mi dokaže le en slučaj posojila na njegov račun. Kakor je bil nesramen, da me je osramotil po časopisih, naj bo še tako ponosen, da odvrne to sramoto od sebe. Naj si raje prikljče v spomin, kako se je Pepe mučil ne oziraje se na razne nevarnosti po končani vojni pa do danes, da je pripravil deloma gospodarstvo v predvojno stanje. V ta namen je Pepo vse žrtvoval celo svoj pristranski zaslužek.

Toliko resnici na ljubo.

Jožef Vendramin od Jožefa,
št. Maver 39.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon velevala.

GLASOVIR v dobrem stanju je na prodaj po dogovoru. Naslov Michael Colja, Korp 351 p. Rihenberg.

Neka družina sprejme na hrano in stanovanje DIJAKE. Na razpolago lep vrt. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

NA PRODAJ so mladi prešički 6—7 tednov stari, nemške pasme, jako lepi, po zmerni ceni. Kje, pove uprava.

STROJNO ključavničarstvo zelo dobro vpeljano se po ceni proda v večjem mestu v Jugoslaviji. Naslov pri upravi »G. Str.«.

3 DOBRO IZURJENE POMOČNIKE: mehanika, mizarja in kovača sprejemem takoj v službo. Franc Obid, mehanik, Cerkno.

NA PRODAJ je dvonadstropna hiša z dvema terasama z več posameznimi sobami in obširnim vrtom blizu reke Vipave v Biljah. Cena jako ugodna radi selitve. Pojasnila daje Andrej Frančeškin, Bilje 213.

Fotograf Anton Jerkič posluje na
CORSU VERDI 36 (prej Via Giardino). —

Naš zobozdravnik doktor Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh, sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila

v GORICI - na Travniku 20.

Zdravnik

dr. RADO SFILIGOJ

se je preselil

na Travniki št. 5, I.

(nasproti lekarne).

V kinu Edison

bodo od prihodnega petka do torka t. je od 5. do 9. septembra 1924. dnevno izredne predstave svete drame

Kristus Oberammergavski,

veličastne zgodovinske drame v 6 dejanjih iz l. 1836.

Prirovedka o svetem prikazanju Jezusa Kristusa v Oberammergau.

Ta predstava se ne sme zamenjati z drugimi predstavami, ki so bile že podane.

Začetek predstave od 5. do 6.30 - 8. do 9.15 v nedeljah od 3. ure naprej.

ERNIA

ozdravljena

z najnovejšim pasom BROOCK

Mirodilnica in dišavnica

E. Grapulin-Gorica

naspr. ljudskemu vrtu, Corso Verdi 27.

Prva slovenska tvrdka

JOSIP KERŠEVANI

Gorica, Piazza Duomo št. 9 (desno)

priporoča svojo trgovino najizvrstnejših šivalnih strojev iz svetovno znane nemške tovarne »MUNDLOS«, dvokoles znamke orig. »KOLUMBIA«, belgijskih pušk ter vse k temu spadajoče predmete. Brezplačen poduk v umetnem vezenju, šivanju in krpanju. Lastna mehanična delavnica in popravilavnica Piazza Duomo 5 (vogal ulica Rabatta).

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi »Trgovski Dom«

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica
in rezerve:
Din. 50,000.000

CENTRALA
LJUBLJANA

Rezerva SHS
Din.
10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.

Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje

Okrajna posojilnica v Kanalu naznanja žalostno vest, da je

g. Franc Ulag-a,

njen dolgoletni član in odbornik, dne 1. sept. zvečer ob 8. uri, previden s sv. zakramenti preminul.

Pogreb rajnega se je vršil v sredo ob 10. uri v Kanalu.

Načelstvo in nadzorstvo.